

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3068/2015. (IV. 10.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.517/2013/6. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.209/2014/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.517/2013/6. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.209/2014/6. számú ítélete ellen.
- [2] Az indítványozó a bírói döntések alaptörvény-ellenességét állította és azok megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b*) pontjára hivatkozással kezdeményezte a jogerős döntés, valamint a Kúria által az indítványozóra (felperes) kirótt perköltségre vezetett végrehajtás felfüggesztését is.
- [3] Az ügy előzményét képezi, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8.P.20.501/2008/55. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az állást meghirdető alperest a felperessel (indítványozó) szemben az állásra benyújtott pályázattal összefüggésben kártérítési felelősség terheli. A közbenső ítéletet a Debreceni Ítéltábla a Pf.I.20.256/2011/6. számú részítéletével megváltoztatta és a felperes (indítványozó) keresetét elutasította. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.22.399/2011/6. számú közbenső ítéletével a jogerős részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét – szövegezésbeli pontosítással – hatályában fenntartotta.
- [4] Az alkotmányjogi panasz alapját jelentő – a Kúria közbenső ítéletét követően – kizárólag a kártérítés megfizetésére irányuló perben első fokon eljáró Szolnoki Törvényszék 2013. július 17. napján hozott 8.P.20.501/2008/124.

számú ítéletével vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Az ítélet indokolása – a közbenső ítéletekben foglaltakat megismételve – rögzítette, hogy a felperest (indítványozót) az alperesnek a felperessel kötendő megbízási szerződéstől való visszalépésével okozati összefüggésben kár érte. A bíróság – a nem vagyoni kártérítés mellett – a vagyoni kár (elmaradt jövedelem) összecszerűségének meghatározhatatlanságára hivatkozással az elmaradt jövedelem mértékéről a régi Ptk. 6. §-a és a régi Ptk. 359. § (1) bekezdése alapján általános kártérítést állapított meg.

- [5] A másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a 2013. december 5. napján kelt ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és a vagyoni kár címén megítélt összeget lényeges mértékben csökkentette. Az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy fennállnának az általános kártérítés [rég Ptk. 359. § (1) bekezdés] megítélésének a jogszabályi feltételei, mivel a kár összegét a Ptk. 357. §-ának alkalmazható szabályai szerint megállapíthatónak ítélte. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes megbízási szerződés megkötésétől való elzárkózása nem volt jogszabályba ütköző magatartás, így a biztatási kár annak a jövedelemnek az elmaradásában jelentkezett, amelyet a felperes az alperessel fennálló korábbi – a kedvezőbb megbízási szerződés megkötése reményében megszüntetett – új megbízási szerződés alapján megszerezhetett volna. A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az utaló magatartáson alapuló felelősség esetében nem feltétlenül érvényesül a deliktuális felelősség esetén kötelező teljes kártérítés elve, mivel a Ptk. 6. §-ának rendelkezése mérlegelési jogot enged a bíróságnak arra nézve, hogy a kár egészben vagy részben való megfizetéséről rendelkezik.
- [6] A Kúria mint felülvizsgáló bíróság a 2014. július 2. napján kelt Pfv.III.20.209/2014/6. számú ítéletével hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet. A Kúria először rögzítette, hogy a kártérítési igény Ptk. 6. §-a alapján fennálló jogalapja nem vitás, mivel azt a Kúria a közbenső ítéletében megállapította. Ezt követően kimondta, hogy a jogerős ítélet a biztatási kár alapját és mértékét jól határozta meg. A régi Ptk. 6. §-a alapján annak a kárnak a megtérítése követelhető, amit az alperes szándékos magatartása miatt a károsult magának okozott. Nem követelhető biztatási kárként az a jövedelem, amelyet a felperes a létre nem jött szerződés alapján ért volna el, ez az igény a kártérítési felelősségi tényálláson [rég Ptk. 339. § (1) bekezdés] alapulhatna, az alperes azon magatartása azonban, hogy a szerződést végül nem kötötte meg, nem jogellenes.
- [7] Az indítványozó szerint az alkotmányjogi panaszban kifogásolt bírói döntések sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogot. Az ügy előzményeként előadta, hogy az indítványozó egy sikeres

pályázat reményében megszüntette a pályázat kiírójával korábban létrejött munkavégzésre irányuló szerződéses jogviszonyát, „a leendő munkáltató” azonban „elállt” az újabb „munkaszerződés” megkötésétől. Álláspontja szerint ez a szándékosan megtévesztő magatartás a jogos várományától fosztotta meg az indítványozót, amely a tulajdonhoz való jog sérelmét eredményezte. Az indítványozó a továbbiakban kifejtette, hogy „a magánjogi jogviszonyban történő alapjogsértést követően” a tulajdonjog sérelmét eredményezték a bíróság „alapjog tartalmát kiüresítő ítéletei”. Az indítványozó kiemelte, hogy a jog-sérelmet az ígért szerződés elmaradása és az indítványozó által a másik fél magatartásába vetett bizalomra alapozott cselekményei okozták, amely jog-sérelem fennállását jogalap tekintetében meg is ítélte a rendes bíróság. Ugyanakkor a jogerős ítélet oly mértékben csökkentette az indítványozó részére megítélt kártérítési összeget, hogy „az már alkotmányossági szempontból vizsgálható jogkorlátozáshoz vezetett”. A Kúria felülvizsgálati eljárás keretében helyben hagyta a másodfokú bíróság döntését, az indítványozó szerint ezzel rögzítve „az indítványozó jogos várományától való nagymértékű elesését és tulajdonhoz való jogának aránytalan mértékű korlátozását”.

- [8] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [10] 2.1 Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes

egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.

- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [12] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kár bekövetkeztének megállapítása és a tulajdonjog közötti alkotmányjogi összefüggésre hivatkozott (jogos váromány), amely az ügy előzményét képező közbenső ítéletek tárgyát képezte, de az indítvány a kár mértékének meghatározását és a kártérítés összegét megállapító bírói döntéseket kifogásolta. Tekintettel arra, hogy a kártérítés megfizetése iránti eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása és a Ptk. alapján való értékelése kizárólag az arra illetékes bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a konkrét ügyben felmerül-e olyan „alkotmányjogi sérelem”, amely alapot adna az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította: annak eldöntése, hogy a bíróság által megállapított tényállás a Ptk. mely rendelkezése [Ptk. 357. §-a vagy 359. § (1) bekezdése] alapján ítélandó meg, és ennek következtében mekkora a kártérítés összege, kizárólag törvényértelmezési kérdést vet fel. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy – az indítványozó állításával ellentétben – nem merül fel „alkotmányjogi sérelem”, mivel az indítványozó csupán a kártérítés mértékének jogalapját és összepszerűségét kifogásolta. Az indítványozó maga is elismerte, hogy a jogsérelem fennállását és a vagyoni kártérítést a bíróság megítélte, ezért jelen alkotmányjogi panasz – az indítványozó állításával ellentétben – nem veti fel azt az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, hogy a károkozáson alapuló kötelmi igényre kiterjed-e az alkotmányos tulajdonjog védelme. A kártérítés összegének meghatározása ugyanis önmagában nem veti fel a tulajdonjog sérelmét.
- [14] Tekintettel tehát arra, hogy az indítványozó nem hozott fel olyan indokokat, amelyek a bírói döntés alaptörvény-ellenességét vagy alapvető alkotmányjogi

jelentőségű kérdést vetnének fel, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) alapján visszautasította. Erre tekintettel a kifogásolt döntések végrehajtásának az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján történő felfüggesztése sem merül fel.

Budapest, 2015. március 30.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1773/2014.

